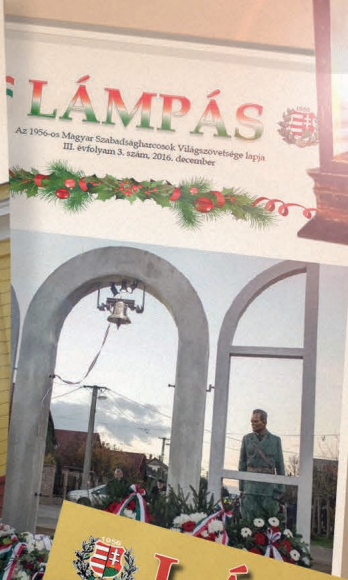
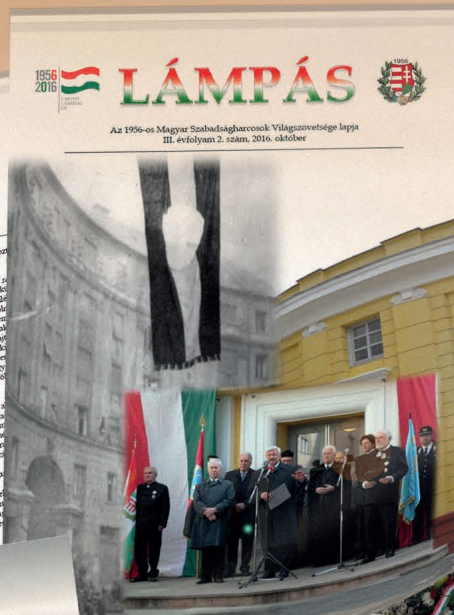
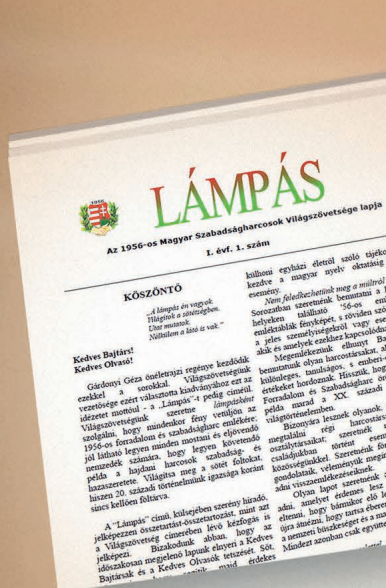

LÁMPÁS

AZ 1956-OS MAGYAR SZABADSÁGHARCOSOK VILÁGSZÖVETSÉGE LAPJA
XI. ÉVFOLYAM 1. SZÁM, 2024. ÁPRILIS

10 ÉVES A LÁMPÁS!

„EMLÉKEZZ – EMLÉKEZTESS!”

– ez volt Bocskay T. József alapító elnökünk jelmondata, ez jut eszembe, amikor felidézem a Lámpás újság születését, kezdeti fényét. A Világszövetség szándéka volt, hogy legyen egy olyan újság, ami segít beteljesíteni küldetésünket: emlékszik és emlékeztet.

Tíz évvel ezelőtt hatalmas megtiszteltetés ért, a Világszövetség akkori elnöksége felkért a Lámpás című lap szerkesztőségi titkári teendőik ellátására, emellett a tördelés feladatának elvégzésére. Fogalmam sem volt, mindez mit jelent, de a felkérést elfogadtam, és nagy izgalmakkal készülődtem e feladatra.

Szerencsés vagyok, hiszen akkor ismerhettem meg Vennes Arankát, az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetség munkatársát, kommunikációs- és PR-tanácsadót, aki az elképzelt Lámpás című lap megtervezője, felelős szerkesztője lett.

Felidéződnek bennem a kezdeti próbálkozások, amikor az első újság logóját szerkesztettem. Még sohasem készítem, nem is tanultam, de valahogy mégis sikerült, többszöri nekifutásra. A szövegek elhelyezése is okozott némi fejtörést, de Aranka türelmesen terelgetett, hisz' mindig a végeredményre koncentráltunk. Az odáig vezető út nem volt zökkenőmentes, de igyekeztünk, szívünk-lelkünk segített. És a derű! Rengeteget neveltünk! Leginkább örömeinkben, amikor szinte egyszerre mondtuk ki, miként tudunk megoldani egy-egy problémát; hogyan lehetne gördülékenyebbé tenni egy-egy mondatot vagy egy találó címet adni. Ahogy mondják: egy kerékre járt az agyunk. Jól jött ez az összhang, mert sokszor kellett feláldozni estét, hétvégéket, hiszen jóformán kettőnkön múlt, hogy a kedves Olvasók időben a kezükben tarthassák a Lámpást!

A legtöbb cikk ma is az '56-os harcostársak életéről, emlékeiről szól, s egyre gyakrabban megemlékezésekről – az elhunyt Bajtársakról. De igyekeztünk a lapot színessé tenni a külhoni ötvenhatos eseményekkel is.

Visszaemlékezve a Lámpás I. évfolyam 1. száma mottójára: „A lámpás én vagyok... Utat mutatok” – a mi Lámpásunkra ez ma is ugyanígy igaz!

Így fényeskedett akkor és most is.

Bár már fizikailag nem vagyok jelen az elnökség és a szerkesztőség életében, de lélekben még ma is fogom Bajtársaink öregedő kezét.

Rengeteg mindent köszönhetek az elnökségnek és Vennes Arának, hogy egy álmot váltottunk valóra. Örülök és köszönöm, hogy részese lehettem. Azt kívánom: ne engedjék, hogy a Lámpásunk fénye kialudjon!

*Kutas Tímea
a Világszövetség tagja,
volt munkatárs*

TARTALOM

„EMLÉKEZZ – EMLÉKEZTESS!”

Jegyzet 2

A LÁMPÁS EGY ÉVTIZEDE

Emlékező interjú-összeállítás 3

ÖTVENHAT A LÁMPÁS HITVALLÁSA

Visszhangok, vélemények 7

NEM LEHET LETENNI

7

TÖRTÉNETÜK ÁLTAL

KÖZÖM LETT ÖTVENHATHOZ 8

NAGY UTAT TETT MEG

8

AKIKRŐL KEVESEBBI TUDUNK

9

A LÁMPÁS 10. SZÜLETÉSNAPJÁRA

Monda Margit verse 10

ÜNNEPI DÉLITÁN A VILÁGSZÖVETSÉGBEN

11

FÖLDI PÁLYÁJA UTÁN IS TOVÁBB ÉL

Wittner Mária emlékkiállítás Dunakeszin 13

EGY MÁSIK „KEGYELMES”

Obersovszky Gyula 14

NAPRÓL-NAPRA EMELKEDIK A TÉT

dr. Petrasovits Anna alelnök írása 15

CÍMOLDAL:

Gróf István műszaki szerkesztő kompozíciója

HÁTSÓ BORÍTÓ:

Gyulai Líviusz

Kossuth-díjas grafikusművész rajza:

Petőfi Sándor

A LÁMPÁS EGY ÉVTIZEDE TISZTELET AZOKNAK, AKIK NÉLKÜL NEM LENNE

Vagyunk úgy mindannyian, hogy egy-egy esemény pillanatát vagy akár egyetlen mondatot megőr-zünk egy életen át. Ugyan nagyon halványan, de elő-előjön egy kép azokból az időkből, amikor még csak kóstolgattam az újságírást: az idős tördelő szerkesztő, Joós Feri arca és felemelt mutatójja: „Tiszteld a nyomdászokat, mert nélkülük nem létezik az újságíró!” Annyira megérintett, hogy meg akartam ismerni a munkájukat, s időnként köztük lábatlankodtam. Le-leültem a szedőgéphez, „ki-szedtem” kézzel is cíkcímeket, sőt, forró-folyékony ólomból ki is öntöttem.

Az ifjabb nyomdászok tán nem is értik e régi szakszavakat, hiszen a lapokat már jó ideje számítógépen készítik. Mégis, mikor szóba került, hogy tizedik születésnapján a Lámpásnak ünnepi tartalmat kellene adni – az újság szerzőinek köszöntése mellett – én elsősorban a nyomdászokra gondoltam...

A Lámpás végső formáját a HM Zrínyi nyomdájában kapja meg – hivatalos neve: HM Zrínyi Geoinformációs és Toborzástámogató Közhasznú Nonprofit Kft. Ügyvezetője *Kulcsár Gábor*, aki az első pillanattól fogva biztosítja, hogy újságunk megfelelő minőségben időre elkészüljön.

– Van-e ennek valamilyen érzelmi indítéka? – kérdezem Kulcsár Gábortól, aki katonásan felel:

– Hazámat szolgálom, elsősorban. Érzelmi indíték pedig a történelmünk iránti tisztelet, 1956 iránti tisztelet. Hála azért, hogy mi ma itt lehetünk, azért, hogy így élhetünk Magyarországon. Próbáljuk segíteni azokat a szervezeteket, köztük az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetségét is és azokat az egyéneket, akik ezt ugyanúgy szívügyüknek tartják. Társaságunk része a Zrínyi Kiadó, ahol évente több mint tíz periódika, több mint harminc kiadvány és könyv készül el, elsősorban hadtörténelmi és honvédelmi tematikájúak, de nagyon sok ifjúsági regényt is kiadunk. A történelmi hagyományok tisztelete mellett számomra az idősek megbecsülése is kiemelkedően fontos. Szerencsére nekem megadott, hogy nagyszüleim nagyon sokáig éltek, illetve a mai napig, anyai ágon még él a nagymamám, 90 éves elmúlt már. Nagyon sokat tanultam tőlük, nagyon sokat köszönhettem nekik. Olyan családban nőttem föl, ahol igenis számított az idősek szava, véleménye.

– 1956-ról beszéltek-e önnek?

– Nem is kevésszer. Anyai nagypapám lakatos, nagymamám varrónő volt. Ez két olyan szakma, amivel, úgy gondolom, hogy a világban bárhol el tudtak volna he-

Kulcsár Gábor sokat tanult ötvenhatról a nagyszüleitől

lyezkedni. Amikor 1956-ban kitört a forradalom, ők is gondolkodtak azon, mi lenne, hogyha összepakolnának mindent, megfognák a két szép kisgyermeküket, és elindulnának. A nagypapám nagyon korán árva lett, mehetett volna, de azt mondta, hogy: nem. Magyarország az ő otthonuk, elmehetnek innen, de akkor egész életükben menekülni fognak. Ők ide születtek, és azért vannak itt, hogy egy olyan jövőt teremtsenek

a gyermekeiknek, meg majd az unokáiknak, amilyenell talán ők is elégedettek lesznek. Kétkezi munkával építették az életüket. És lett a végén házuk, sőt, lett egy kis horgásztanyájuk is, sokat voltam ott nagypapámmal, sokat horgászgattunk...

– *A rengeteg teendője mellett módjában van-e bele nézni a Lámpásba?*

– Hogyne, első kézből. Mindig örömmel olvasom. Lát szik a cikkeken, hogy egy olyan közösség tagjaihoz szól, akik igenis ezt megélték, résztvevői voltak. Ha kiszámoljuk, kiderül, hogy több mint hat évtizeddel ezelőtt... De ez még egy felfogható időtáv. A Honvédelmi Minisztériumban mindig megünnepeljük október 23-át. Ez is az egyik jeles alkalom. Úgy látom, hogy minden ilyen tevékenységben a fiatalok igenis aktívan részt vesznek, mindig lázas munka folyik, aminek a hátterét az adja, hogy aki a honvédséget szereti, az általában a történelmet is. *Aki a HM Zrínyinél dolgozik, és így ezzel a területtel foglalkozik, ha eleinte nem is, de a végén nagyon meg fogja szeretni a történelmet.* Az itt készülő könyvek, kiadványok pedig kinccsé válnak.

dr. Hajdú Ferenc nagy tisztelettel beszél a szabadságharcosokról

– *Ezek ilyen izgalmas dolgok?* – kérdezem *dr. Hajdú Ferenctől*, a HM Zrínyi kiadói igazgatójától.

– Egyértelmű, igen – mondja. – Amikor készítünk egy könyvet, kiadványt '56 tiszteletére, kell találni hozzá különböző illusztrációkat, mint például egy BTR-152-es páncélozott szállító járművet ábrázoló fényképet vagy rajzot, és a megfelelő verziót kell kiválasztani, a hitelesség miatt. Ebben segítségünkre lehet a HM Hadtörténelmi Intézet és Múzeum archívuma és gyűjteménye, hisz két járművel is rendelkeznek ebből a típusból. Az '56-os forradalmárok ismerték ezt, hisz Molotov-koktélal több példányát gyújtották föl.

– *Mire gondol, amikor kezébe kerül a Lámpás újság?*

– Könnyen tudok azonosulni a szellemiségével, ugyanis személyes érintettségem van abban, hogy a

Lámpásnak a tartalma, az eszmeisége eljusson az új generációkhoz. *Ez az újság gyakorlatilag forrásértékű munka*, amihez mindig vissza lehet nyúlni. A két nagypapám durván érintett volt az eseményekben. Az egyik nemesember volt, a másik kulák, de ők nekem semmit nem adtak át, nem meséltek. Amikor egymás közt rátértek a politikára, '56-ra, akkor mindig elhangzott, hogy *nicht vor dem Kind* – ne a gyerek előtt. Ha ez elhangzott, akkor tudtam, hogy most kellene igazából figyelni, de addigra már elvágták a beszélgetés fonalát... Én még akkor érettségiztem, amikor ellenforradalomról beszéltek. A valóságról későbbi ismerőseimtől, idősektől hallottam, akik átélték az eseményeket, esetleg részesei voltak. A nyolcvanas évek végén pedig hozzájutottam tényfeltáró írásokhoz, dokumentumokhoz. A rendszerváltás után már édesapám is megnyílt, elmesélte, hogy ő 1956-ban, tizennyolc éves fiatakként közvetlenül részt vett a nagykőrösi eseményekben. Innentől kezdve személyes missziómnak érzem, hogy ezeknek az eseményeknek az igazsága, a mondanivalója eljusson az újabb generációkhoz is. Tudományos pályafutásomat a Haditechnikai Intézetnél a haditechnikai kutatás-fejlesztés történetével kezdtem. Megtudtam, hogyan zajlottak az események október 23-ától november 4-ig. Ezek a tényezők mind arra készítettek, hogy '56-tal foglalkozzam. Most, hogy itt vagyok a Zrínyi Kiadó élén, lehetőségem nyílt arra, hogy a Lámpást támogassam – kollégáim szakmai tudásával, hozzáértésével együtt.

– *Valósággal esküt tett a vállalt missziója teljesítésére?*

– Én a haza védelmére tettem esküt. Tettem még egy csomó más fogadalmat, tisztit, doktorit, de igazából ezek fő eleme is a haza védelme. Mint ahogy a hazát védték 1956-ban is a szabadságharcosok. Azonban nem volt egységes vezetés, ami a katonát mozgatja. Nem a katona, nem a beosztott tiszt, hanem a politika az ugyanis, ami irányít. *A katona az irányítást követve cselekszik.* Ha nincs irányítás, akkor próbál a saját

szellemisége és eszméi szerint eljárni, amint azt a szabadságharcosok tették.

– *Ön mint katonatiszt, szakmai szempontból hogyan tekint rájuk? A lelkesedés, a hazaszeretet pótolta-e valamit a katonai szaktudásból?*

– Annakidején az emberek csak érzelemből cselekedtek. Azt mondták, hogy akkor se hátrálunk innen, hogyha reménytelen. Ezek nagyon-nagyon bonyolult és összetett kérdések. Mindig voltak szakképzett, akár katonaviselt emberek, akik amilyen gyorsan lehetett, képezték a fiatalokat. Hogyha nincs valakinek katonai szaktudása, akkor jóval nagyobb áldozatot kell hozni. A katona azonban békében is a háborúra készül – jellemzően azért, hogy soha ne kelljen neki háborúzni –, de azért, hogy a harc minél kevesebb áldozattal járjon. Tehát a katona nem meghalni megy a frontra, hanem győzni, a hazáját akarja megvédeni.

– *De az '56-osok is meg akarták védeni!*

– Igen, csak nem voltak rá fölkészítve. Csak a lelkesedés irányította őket. Akármilyen ügyesek is voltak, sokkal nagyobb veszteségeket szenvedtek, mint hogyha ezt kiképzett katonai alakulatok megfelelő eszközökkel, fegyverzetrel viszik véghez, sokkal hatékonyabbak lettek volna úgy. De nem tehették, mert a Nagy Imre-kormányt ügyesen letartóztatták, a Kádár-kormány meg nem adott parancsot a hadseregnek, hogy márpedig álljanak ellen. Az akkori hadseregnek se volt akkora ereje, levelestől-ágsztól, hogy a szovjeteket visszatartsa. *Ha azonban az egész Magyar Néphadsereg ellenállt volna, akkor az megfontolásra készítette volna a szovjeteket.* De nem így történt. Éppen ezért az '56-osok hősiessége, önfeláldozása sokkal inkább felmagasztosul...

Pásztor Zoltán, a HM Zrínyi nyomdájának kreatív tervező- és sokszorosító igazgatója kezeihez kerül a Lámpás, mielőtt a nyomdai munkálatok megkezdődnek. A mi lapunk a nyomda összes teendőjéhez képest kis feladatot jelent, viszont azt tapasztaljuk, hogy 1956 miatt nagy figyelemmel és hozzáértéssel foglalkoznak vele. Sokat segítenek nekünk, különösen abban, hogy az újság hátridőre megjelenjen.

– *Hogyan alakult ki ez a szeretet és tisztelet 1956 iránt?* – kérdezem Pásztor Zoltántól.

– Én a Szovjetunióban végeztem, ott nem igazán volt arról szó, hogy '56-ban mi is történt Magyarországon, hogy a szovjet hadsereg mit keresett itt. Azóta már persze ott is megnyíltak a levéltárak, lehet kutatni a témát. Tiszti pályafutásomat a rendszerváltás évében kezdtem, amikor már jobban hozzá lehetett férni a forradalom és szabadságharc dokumentumaihoz. Láthattuk, hogy nem igaz az, amit nekünk tanítottak 1956-tal kapcsolatban. Amikor én ide kerültem a céghez 1989-ben, egyre több olyan emberrel találkoztam, akik részesei voltak az eseményeknek. Itt, a nyomdában közel kétszer ennyien dolgoztunk. Voltak sorállományú katonák, de voltak nagyon régi nyomdászok is, akik az azt megelőző évtizedekben nem nagyon beszélhettek arról, ami Magyarországon történt 1956-ban. Ők – itteni katonatisztek, nyomdászok – a saját élményeiket mesélték el.

– *Milyen érzés volt szembesülni a valósággal?*

– Tanulságos. Élő történelem volt *Holdampf Feri* bácsi, gépteremvezető. Az ő korosztályából volt itt nálunk nagyon sok ember, igazi szaktekintélyek. Feri bácsit még nyugdíjasként is visszahívták, mert ismerte az összes gépet, technológiát, értette a nyomdaipar minden csínját-bínját. Ha jól tudom, az Állami Nyomdából került hozzánk. Ő sokat mesélt. A málenkij robotról is. Még mindig a fülemben cseng, mikor azt mondta: „Zolikám, a karácsonyi ebédetől állítottak föl.” Vitték, tizenhét évesen. Elhitte, hogy tulajdonképpen csak három napról van szó. Egyébként soha nem beszélt az oroszokról se haraggal, pedig öt évet töltött a málenkij roboton. Anyiból volt szerencséje, hogy perfekt beszélt németül, és így tudott tolmácsolni a német és a magyar foglyok között.

– *Jól elkanyarodtunk '56-tól...*

– Igen, de csak azt akartam érzékeltetni, hogy ők meséltek arról a korszakról és 1956-ról. Az intézet viszonylag közel volt az eseményekhez, mert a Margit körúton, a Széna téren komoly harcok folytak. De aközben is folyt itt a termelés, és bizony nagyon dobogott a szívük...

Bellovics Béla a gyártáselőkészítő osztály vezetője –, akinek közvetlen fellettese Pásztor Zoltán – figyelemmel hallgatta végig a történeteket. Olyan-ak ismertem meg, akinek egyébként sem kenyerere a beszéd...

– Tiszteljük egymást, de ez így van rendjén. Nagyon sokban támogatjuk is egymást kölcsönösen, most már nagyon sok éve – mondja, majd rátér a munkafolyamatra. – Tőlünk indulnak

Pásztor Zoltán szerint a Lámpás igazi nyomdász-csemege

a nyomdai munkák: megérkezik hozzánk a nyomandó anyag, mi küldjük az előkészítésnek, és figyeljük, hogy rendben történjen minden. A nyomtatást szakmai szempontból is nézem: a lapméretet, a papírmínőséget. Esetleg javaslatot teszünk, ha mondjuk, valamit nem tartunk megfelelőnek, de azért figyelemmel kell lenni az árra, hogy gazdaságos legyen. Nyilván a példányszám egy másik vaskos dolog, ami nagyon meghatározza a darabonkénti árat. A kiadványok kötészetét végigkövetjük, és friss-ropogósan átadjuk, sőt, a Lámpás újságot ki is szállítjuk a Világszövetség részére. Nyilván bele is lapozgatunk, ez egy olyan kiadvány, *ami történelmi ismereteinket tudja bővíteni*, szélesíteni. Leír olyan dolgokat is, amit sehol máshol nem találunk, de ebben az újságban benne van. Biztos, hogy hasznos kiadvány ez a most 10 éves újság. Ezúton is gratulálunk hozzá!

(Pásztor Zoltán még hozzáfűz egy-két gondolatot)

– Remek újság. Öröm kézbe venni. Szépen meg van szerkesztve, igazi nyomdászcsemege. Sajnálom, hogy csak ekkora a példányszám. Emiatt digitális nyomtatással készül. Szívesen látnám a Lámpás újságot nagyobb példányszámban, mondjuk, az ofset nyomógépünkön tízezerrel pörögni!

Schubert Andrea szerint igazodik a forma a tartalomhoz

Érdekes részlettel egészíti ki eddigi ismereteinket Schubert Andrea, a könyvszerkesztőség vezetője, akihez az újságok, könyvek készítése – így a Lámpásé is – tartozik:

Bellovics Béla mondja: friss-ropogósanszállítják a lapot a Világszövetségbe

– Vizuális szakmai szempontok szerint nézem meg a kiadványokat – mondja –, hogy műszakilag, grafikailag minden a helyén legyen. Amikor az olvasó kezébe veszi, adjon neki olyan élményt, hogy ezt jó látni. Legyenek benne olyan részek kiemelve, amik arra készítetik, hogy belemélyedjen egy-egy cikkbe. Legyen a képnek aláírása, mert az olvasó először arra figyel fel. Fontos, hogy mit emelünk ki, milyen arányban, milyen színeket használunk, milyen minőségű anyaggal dolgozunk. Minden kiadvány, ami a szerkesztőségbe kerül, átmegy a kezemen. Ha van hozzáfűzni valóm, akkor azt meg tudjuk beszélni a szerkesztővel, a tördelővel, a grafikkussal, a képfeldolgozóval. Gyakorlatilag ez egy kommunikációs folyamat.

– Milyen a Lámpás szakmai szempontból?

– Azt gondolom, hogy korhű. Nincs túldíszítve, nem teszünk bele mai, trendi dolgokat, mert nem illik a tartalmához. *Ügyesen visszahozza a tördelője azt az időszakot, amiről a tartalom szól. Úgy jó, ahogy ki van tállálva...*

Készül a Lámpás: Gróf István és Vennes Aranka

Talán megbocsájtható, hogy a cikk végén érkeztünk el a kiadói-nyomdai munkálatok folyamatának *kezdetéhez*. Számomra ugyanis ez a történet legizgalmasabb része! Amikor a tördelővel – hivatalosan: műszaki szerkesztővel – nekilátunk, hogy egy-egy cikket vagy képet hová és miként helyezünk el az oldalakon, milyen díszítést kapjon, milyen színű legyen a cím betűje és mekkora. Cserélünk, számolunk, méricskélünk...

Gróf István műszaki szerkesztőnek nagyon sok könyv-kiadvány megy át a kezén.

– Mennyiben jelent más feladatot, változatosságot a Lámpás? – kérdezem tőle:

– A kiadónál leginkább haditechnikai, hadtörténelmi témákkal foglalkozunk – kezdi. – A forradalom és szabadságharc miatt az újság kapcsolódik a hadtörténelmi vonalhoz. Jó látni, hogy a Világszövetség életben tartja '56 eszméjét, emlékét, és továbbviszi a következő generációnak. Valamilyen módon mindenkit megérint '56 szelleme. Ha nem, akkor nem is tudom, mit jelent neki a magyarsága. Én úgy tekintek '56-ra, mint szabadságharcra, amikor mindenki – politikai hovatartozás nélkül – szabad lehetett volna. Jó olvasni a visszaemlékezéseket, szomorúak is, viszont nagyon érdekesek. Élmény a lapkészítésben tevékenyen részt venni, még ha én csak annyit teszek hozzá, hogy összerakjuk a lapnak a tipográfiáját és a grafikáját. De felemelő érzés, lelki pluszt ad nekem...

Vennes Aranka
Fotó: Csigás Zoltán

Számítógépes vezérléssel indítja el a nyomtatógépeket Csigás Zoltán elnök - Koperda Mirtill, a nyomda munkatársa helyett, kivételesen - s már pörögnek a hengerek a Lámpással

Az összes, eddig megjelent Lámpás újság elolvasható a Világszövetség honlapján:
<https://www.1956mszvsz.hu>

ÖTVENHAT A LÁMPÁS HITVALLÁSA

*„A lámpás én vagyok.
Világítok a sötétségben.
Utat mutatok.
Nélkülem a látó is vak.”*

„Gárdonyi Géza önéletrajzi regénye kezdődik ezekkel a sorokkal. Világszövetségünk vezetősége ezért választotta kiadványához ezt az idézetet mottóul – a „Lámpás”-t pedig címéül. Világszövetségünk szeretne lámpásként szolgálni, hogy mindenkor fény vetüljön az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékére; jól látható legyen minden mostani és eljövendő nemzedék számára, hogy legyen követendő példa a hajdani harcosok szabadság- és hazaszeretete. Világítsa meg a sötét foltokat, hiszen 20. századi történelmünk igazsága koránt sincs kellően feltárva. (...)

Olyan lapot szeretnénk az Önök kezébe adni, amelyet érdemes lesz elolvasni, aztán eltenni, hogy bármikor elő lehessen venni, és újra átnézni, hogy tartsa éber a nemzeti érzést, a nemzeti büszkeséget és a magyarságtudatot. Mindezt azonban csak együttesen tudjuk elérni.”

Ezekkel a mondatokkal köszöntötte az olvasót az 1. lapszám első oldalán, 2014 augusztusában dr. Sántha Gábor – aki 2013-tól váratlan haláláig töltötte be az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetségének elnöki tisztségét – szorgalmazta, hogy legyen egy olyan újság, ami nemcsak a tagságnak szól. Kis alkotó csapattal nekiláttunk, hogy megvalósítsuk elhatározásainkat. Minden egyes lapszámot nagy lelkesedéssel és izgalommal terveztünk és készítettünk el. Alkotókként dolgoztunk együtt. Bár már a résztvevők változtak; az irányvonal azonban nem.

Azóta eltelt 10 esztendő. Tagokra, olvasókra bízunk az értékelést, ezeket adjuk közre – okulásul mindenkinek és magunknak...

NEM LEHET LETENNI

Tízéves a Lámpás újság, az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetségének a lapja. Egy civil szervezet, ami a magyar nemzet történelmének máig ható eseményét éber tartja – tiszteletreméltó.

Egy civil szervezet, ami elindított egy időszakos kiadványt, a Lámpást, amely nemcsak hogy megélt már egy évtizedet, hanem *fejlődött is, mélyítve tartalmát, amely így minőségibb lett.*

Nekünk, határon túl élő magyaroknak, 1956 sokat jelentett, reményt adott. Mindezt csak elbeszélésekből tudom. Saját emlékeim ugyanis nem lehetnek, de szüleimtől, környezetemtől hallott mondatfoszlányokat megőrzött az emlékezetem. Felnőttként szerzett ismereteimet kibővíti az újság. Érdekessége, hogy addig nem lehet letenni, amíg az ember végig nem olvasta...

*Rácz Szabó László
Szerbia, Zenta*

TÖRTÉNETÜKÖN KERESZTÜL KÖZÖM LETT '56-HOZ

A Lámpás 10. születésnapján hadd fogalmazzam meg én is a gondolataimat, mint olyan valaki, aki többet élt a kanadai diaszpórában, mint Magyarországon! Ugyanakkor nem kis feladat, hiszen csak alkalmoszerűen olvasgatom a lapot.

Számomra az a nagyon *nagy dolog, hogy egyáltalán van még egy ilyen lap, s még inkább az, hogy vannak olyan honfitársaim, akik a lángot életben tartják!* Legyen az egy szervezet vagy éppen egy olyan folyóirat, mint a Lámpás.

Az iménti mondatokból talán érződik, hogy a forradalom és szabadságharc kapcsán egyetlen dolog van, amiről szerintem nekünk, diaszpórában élőknek, kell, szabad – és én szeretek is beszélni: nekem mit jelent '56.

Nekem, aki nem is éltem akkor.

Mivel aki a diaszpórában él, annak egészen más a viszonya '56-hoz, mint mondjuk egy anyaországi magyarnak. Itt aztán tényleg érti s érzi minden felelős ember, hogy mekkora jelentősége van minden egyes kezdeményezésnek, ami a megmaradásunkat garantálja.

Itt, az elmúlt három és fél évtizedben szemtanúja voltam annak, ahogy az ötvenhatosok lassan elfogynak mellőlünk. Páran még vannak, akik, ha erőt vesznek magukon, leküzdve rossz egészségi állapotukat, megjelennek egy-egy rendezvényen...

Amikor megérkeztünk, az '56-os generáció állt az itteni, torontói intézményeink élén. Meglehetősen gyanakvással néztek ránk, a kádári Magyarországon edukálódott fiatalokra.

Aztán rájöttem, hogy ez nem igazán jellemző '56 valódi hőseire!

Azért „valódi”, mert annak is szemtanúja voltam, hogy jónéhányan – akik a forradalom és szabadságharc után jöttek ki – hősnak akartak látszani. De aki valóban hős volt akkor, az hozzánk is másképpen viszonyult.

Számomra egyébként azok a történetek voltak különösen érdekesek, amelyek nem arról szóltak, hogy ki mekkora hőstettet hajtott végre! Sokkal inkább szerettem azokat a történeteket, amelyek meghallgatása után azt éreztem, hogy a velem szemben ülő elmondásán keresztül nekem is közöm lett '56-hoz!

Mégpedig úgy, hogy a valódi hősokeket ugyanaz hajtotta az ötvenes években, mint ami engem is hajtott a hetvenes-nyolcvanas években, még otthon, Magyarországon.

Persze '56-ban súlyosabb tétje volt a dolognak, de például, amikor a nyolcvanas évek derekán elkapott a belügy, és megpróbált erőszakkal beépíteni, akkor én ott, legbelül ugyanazt érezhettem, mint azok a szabadságharcosok, akik '56-ban szembeszálltak a hatalommal...

De visszatérve a kiinduláshoz, ami konkrétan a Lámpást illeti: Slawomir Mrozek, az éppen tizenegy éve elhunyt lengyel drámaíró, Emigránsok című darabjában írja: *„...És ha mindannyiunknak egy a célunk, ha mindannyian egyet akarunk, mi gátolja meg, hogy ilyen jó és értelmes közösséget alkossunk?”* A Lámpás ebben segít, őrzí és sugározza a szeretet, az együvé tartozás lángját.

*Bede Fazekas Zsolt
szerkesztő*

*Torontói Független Magyar Rádió
Kanada*

NAGY UTAT TETT MEG

Felelősségteljes feladatot vállalt magára az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége a forradalom és szabadságharc emlékének őrzésével és továbbadásával.

Ezeket a célokat elhivatottan segíti a Lámpás című lapjuk, ami - ha lehet így fogalmazni - nagy utat tett meg az eltelt évtized alatt, mind tartalmát, mind pedig külső megjelenését illetően. Lehetne említeni több lapszámot, de a 65. évfordulóra készített, 30 oldalas lapszám, a 2021 októberi különösen kiemelkedik értékes írásai-val, kiegészíti eddigi ismereteinket a forradalomról és a szabadságharcról.

A Lámpás nemcsak a Világszövetségen belüli eseményekről tájékoztat, hanem témakörét kiterjeszti azokon túlra. Mert amikor megszólaltat neves, „kivülálló”, személyiségeket, rákérdez kötődésükre 1956-hoz. Így nem lesz az újság „belterjes”.

Amit hiányolok, hogy nemigen olvashattunk 1956 határon túli eseményeiről, külföldi értékelésekről és összefüggésekről - de valószínűleg ez bármikor pótolható.

Gratulálok a Lámpás 10. születésnapjához, és további eredményes munkát kívánok!

*Kőfalvi Attila
Portugália, Coimbra*

**Dobrica Ćosić: Hét nap Budapesten című könyvének borítója
A kötet Magyarországon is megjelent magyar fordításban**

AKIKRŐL KEVESEBET TUDUNK

A Lámpás újságokba bele-beleolvasva mindig mély emlékek jönnek elő bennem. Hiszen a szabadságharc eszméje mellett, *kezükből fegyverrel kiálló és éltük feláldozó hősök sorsa közel 80 éves koromra sem halványult.* Alig 13 évesen éltem át 1956. október 23-át. Már akkor tisztában voltam a nemzeti szabadság és önrendelkezés értékével. Borzalmas emlékem a Szabad Magyar Rádió utolsó felhívása a szabad világhoz, amikor a bemondó elcsukló hangon könyörög segítségért az igazság és a szabadság nevében: „SOS! Mentsétek meg lelkeinket! SOS!” Miközben már a szovjet tankok dübörögtek Budapest utcáin. A szavak még most is szívszorogatóan visszhangzanak fejemben, végigfut rajtam a hideg, lidércnyomás nehezől a mellemre.

Még most is, mikor rá gondolok. De a szabad világ nem törődött velünk. Kivéve néhány személyt, de azok igazából átérték, felfogták és azonosultak nemzetünk tragédiájával.

Olyan apró történeteket-részleteket – amiket talán soha vagy csak ritkán hallottunk – szeretnék most továbbadni, illetve feleleveníteni, amíg még nem késő. De mindegyiknek súlya volt, külön-külön is és továbbra is van jelentőségük. Akár magyarok voltak akár más nemzetiségűek, de erkölcsi magatartásuk, bátorságuk, azonosulásuk, hűségük és jellemük megkérdőjelezhetetlen.

A II. világháború befejeztével, 1944 után, a délvidéki Zombor ismét Jugoszlávia lett, ma Szerbia. Mi itt lakunk. Miután a Délvidék visszatért Magyarországhoz 1941-ben, létesítettek úgynevezett ONCSA – Országos Nép- és Családvédelmi Alap – telepeket, a nagycsaládos falusi nincstelenek támogatására, kizárólagosan

magyar lakosokkal. A zomborit 1943-ban alapították. Erről a zombori telepről 5 fiatal – akkor 17-21 évesek – a Kossuth Rádióból értesültek a forradalom kitöréséről. Mi, magyarok főleg csak ezt az adót hallgattuk. Zombor 16-17 kilométerre fekszik a magyar határtól. Összebeszéltek, *s október 24-én, hajnalban átszöktek a zöld határon, mert szándékukban volt beállni a szabadságharcosok közé, és fegyverrel harcolni a magyar szabadságért.* Távolból ismertem őket mind, de sajnos nevük mára teljesen törlődött az emlékezetemből.

Úgy tudtuk meg a dolgot, hogy a legfiatalabbat elfogták a jugoszláv határőrök, visszahozták, és mint kiskorút, a hatóság néhány hónapra javító intézetbe zárta, tiltott határátlépési kísérletért. A többi négynek sikerült csatlakozniuk a szabadságharcosokhoz. Hol s merre? A mai napig nem tudom. De a családjaikon keresztül tudtuk meg, hogy november 4-e után egyikük Franciaországba, a másik Németországba, a harmadik pedig Dél-Afrikába menekült. És a negyedik? Ő visszaszökött Zomborba, illetve szeretett volna. A határon ugyanis elfogták a jugoszlávok. Megbüntették, négy évet ült börtönben, a ráfogott kémkedés gyanúja miatt és kétszeri tiltott határátlépés végett.

Nem messze Zombortól, Szabadka irányában, *Bajmok határában is lejátszódott egy nem mindennapi esemény.* A kisváros mindössze 4 kilométerre fekszik a magyar határtól, Bácsalmás van a túlsó oldalon. Akkoriban ez a határ itt le volt zárva, és tilos volt a határvonalba engedély nélkül bemenni.

A környék termelői, valamilyen álhírnek felülve, október 25-én vagy 26-án, hajnalban ide hajtottak kocsifogataikkal, hogy ők legyenek azok, akik fogadják a szabadságharcosokat, amikor jönnek minket is felszabadítani. Mert ez volt a hír. Persze nem a felkelők jöttek, hanem a jugoszláv rendőrség. Mindegyiküket egyhetes börtönbüntetésre ítélték, tiltott határsávba való behatolás és tartózkodás miatt.

Anyai nagyapám, aki a környéken, Pacséron, szíjgyártó volt, az ő üzletébe járó termelőktől tudta meg a történetet, akik benne megbízva, szomorúan mesélték el kudarcukat.

A Dráva-Száva-Duna közben, Szlavóniában, ami ma Horvátország egy része, *Gyurkovics Ernő*, aki Harasziban és Eszék-Rétfaluban volt református lelkész, az 1956. október 23-a utáni, vasárnapi istentiszteleteken, mindkét faluban, a szószékről Magyarország felé fordulva imádkozott a felkelők fegyvereiért és a szabadságharc győzelméért. Természetesen az UDBA, a jugoszláv ÁVH behívatta, felelősségre vonták. Szerencséjére Tito „elvtárs” azokban a napokban már az egyik beszédében támogatásáról biztosította a magyar felkelőket, így a tiszteletes enyhe intelmmel megúszta.

Ama megjegyzéssel, hogy máskor ne avatkozzon a politikába. Megjegyzem: Tito említett beszéde lehetett az alapja annak is, hogy Nagy Imre – miután a szovjetek újból lerohanták Magyarországot, s neki menekülnie kellett – e szavakban bízva kért menedékjogot a jugoszláv nagykövetségen (ez saját következtetés). Sajnos, rosszul tette – ezt már utólag tudjuk...

1968 óta Svédországban élek. De mégis felidéződtek bennem e történetek, amikor értesültem a Lámpás 10. születésnapjáról. Remélem, ezekkel is kiegészítem az olvasók ismereteit. *S kívánok további sikereket az újságnak, az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetségének*, hiszen az általam elsoroltakból is kiderül: van még mit elmondanunk a forradalomról és szabadságharcról!

Utóiratként hadd tegyek hozzá még valamit:

Monda Margit

A Lámpás születésnapjára

Folyondárként őrzi az emlékezés a múltat, Behálózva jelenünket, s majdan a jövőt, Ez a kép bennünk sohasem halványulhat, Betölti a láthatatlan teret, és átíveli az időt.

Az emlékek útján fájdalmas járnunk, Ugyanakkor szent kötelességünk, Hangzatos szavakkal nem zsolozsmázunk, Mi csendesen, de szívből emlékezünk.

Tíz éve már, hogy a Lámpás őrzi a lángot, Fényével megvilágítja nekünk az utat, Mert ma is látszik a becsületen ejtett folt, Melyre ötvenhat sugara rámutat.

Egyfajta vallomás ez az utókornak, Kiket sokáig megtévesztett a történelem, Mert sohasem halványul hamissága a szónak, A kimondott ítélet, melyben nincs kegyelem.

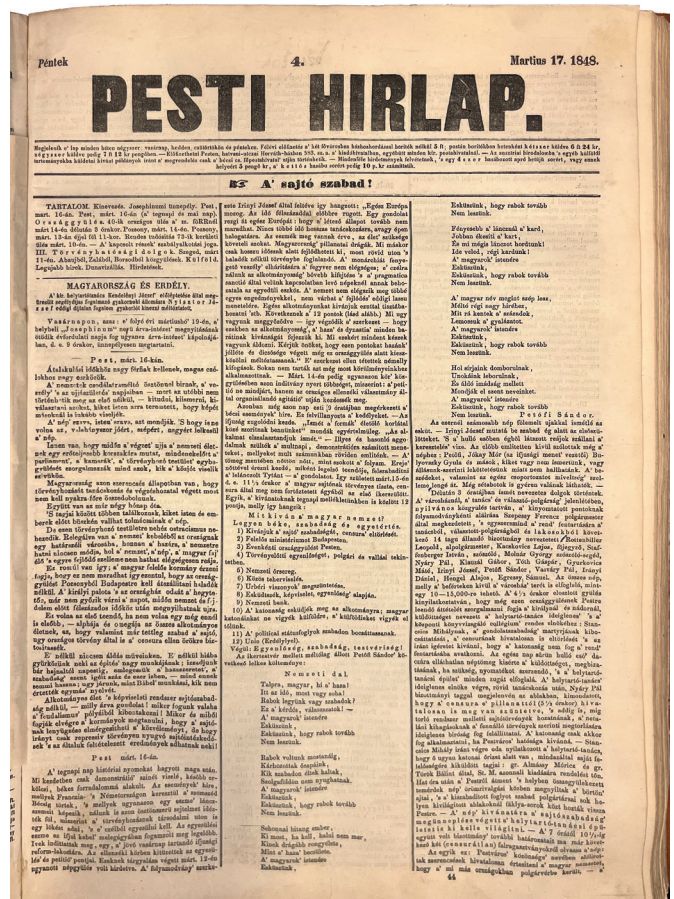
Nekünk az áldozatokért kell lobogni, égni, Szívünkben megőrizni ötvenhat szikráját, Hirdetni az igazságot, soha nem félni, És nem engedni, hogy kioltthassák a lángját.

(Monda Margit Világszövetségünk kiskunhalasi szervezetének, a Pásztortűz Egyesületnek tagja)

A szerbek egyik modernkori, ismert írója, a Dobrica Čosić (ejtsd: Dobrica Tyószity) éppen Budapesten tartózkodott, amikor kitört a forradalom. Tapasztalatait már 1957-ben kiadta a „Sedam dana u Budimpesti” (Hét nap Budapesten) című könyvében, amit napló formájában tár az olvasó elé, a szemtanú pontosságával adja vissza az eseményeket a tüntetésektől kezdve a harcokról, a szobordöntésről, a vállalatoknál a forradalmi munkástanácsok megalakulásáról. Szól az önrendelkezés jogát gyakorló munkásokról, a Forradalmi Bizottság megalakulásáról, ávosok kivégzéséről. Az említett könyv magyar fordításban 1989-ben jelent meg Magyarországon.

*Dr. Békássy Zoltán G.,
a Lundi Egyetemi Szülészeti és Nőgyógyászati
Klinika nyugalmazott főorvosa*

„A SAJTÓ SZABAD!”

A Pesti Hírlap első, 1848. március 17-én megjelent példányát bárki megtekintheti az Országos Széchenyi Könyvtárban, ahol rendszeresen tartanak tárlatvezetést

ÜNNEPI DÉLUTÁN A VILÁGSZÖVETSÉGBEN EMLÉKEZÉS 1848-RA

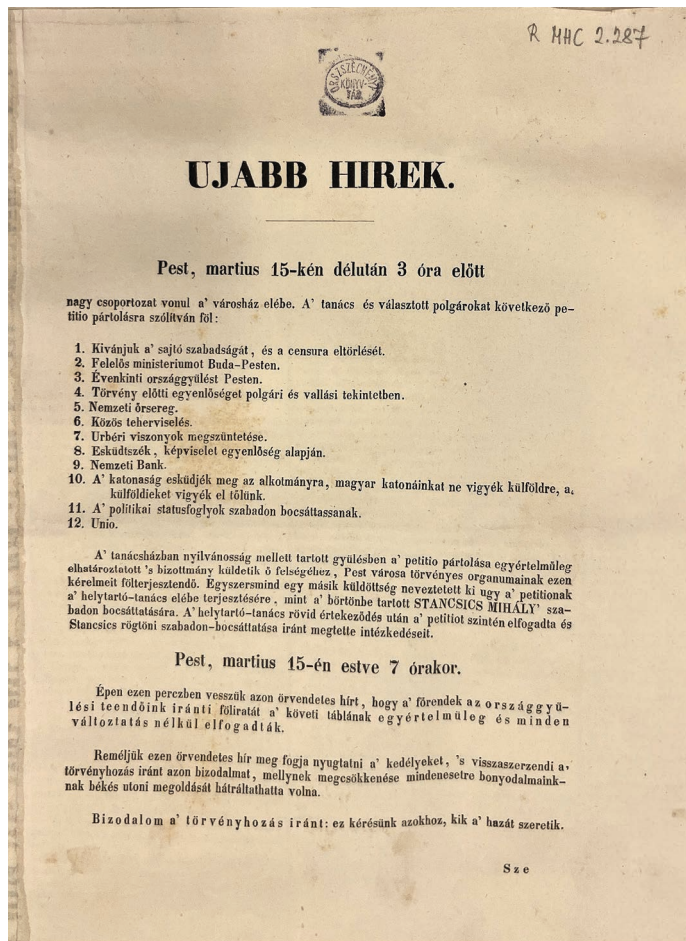
„Hittek abban, hogy a magyaroknak joga van a nemzeti függetlenséghez, az önállósághoz, a szabadsághoz, a szuverenitáshoz” – mondotta az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetségének elnöke, Csigás Zoltán a 2024. március 12-én megtartott ünnepségen, Budapesten, a Nádor utcai székházban. A negyvennyolcas szabadságharc 176. évfordulóján együtt emlékezett Világszövetségünk elnökségével és tagjaival Dr. Mari Albertné, a Hortobágyi Kényszertáborokba Elhurcoltak Egyesületének elnöke; Égi Pál, az '56-os Szövetség elnöke és kőbányai szervezetük elnöke, Tóth Ferenc, Szabó László, a POFOSZ szervezési elnökhelyettese – akik megtisztelték részvételükkel rendezvényünket.

– A márciusi ifjak által szerkesztett kiáltvány – folytatta az elnök –, a 12 pont, így kezdődik: „Mit kíván a magyar nemzet? Legyen béke, szabadság és egyetértés!” Milyen egyszerű és tiszta szavak! Mindenki azonnal érti, de át is érezzük-e? Kívánhatunk-e ennél többet a nemzet ünnepén?

Kitért arra, hogy csak magunkra számíthatunk a magyar nép sorsának alakításában. Nem várhatjuk másoktól gondjaink megoldását, nemzetünk felemelését. Ám a magyar nemzet boldogulása csak közös akarattal, elhatározással és munkálkodással sikerülhet.

Kiemelte: A mi szabadságunk sem a „langyos” megélés világa. Nekünk is megvannak a Jellasicsaink. Ők nem a szemtől-szembe küzdelem emberei: a facebook névtelen, arc nélküli alakjai, sötét termekben szövik ellenünk terveiket. Ők nem az építkezés, hanem a rombolás pártján állnak. Alig várják, hogy hibáink miatt korunk Haynauinak átadjanak minket. Ellenük a tisztesség, a szakmai tudás, az egyenes beszéd fegyverével lehet hatékonyan harcolni. Mi most őket is hívjuk, baráti jobb-ot nyújtva, kérjük, építsük együtt a jövőt!

Idézett azokból a gondolatokból, amiket Jókai Mór írt naplójában a forradalmat követő napokban: „Tartsátok tiszteletben e napot, melyen a nép szava először megszólalt, március 15-dike az. Írjátok föl szívetekbe és ne feledjétek! A magyar nemzet szabadsága e nap-

Az 12 pont eredeti példánya
az Országos Széchényi Könyvtárban

tól kezdődött. (...) Kell, hogy történjenek! Olyan csodák, amiket tíz nemzedék megemlegetsen. Példákat kell adni ennek a nemzetnek, amik a szíveket megerősítik.”

Csigás Zoltán beszédét Ravasz László, Duna-melléki református püspök, az 1848-as forradalom évfordulóján mondott szavaival zárta: „Mert magyarnak születni, nem végzet, sem nem dicsőség. Hanem feladat! (...) Minden nemzet csak addig él a Földön, amíg saját feladata, értékes jellemvonása van. Találja meg a magyar önmagát! S ha megtalálta, megmentette jövőjét.”

Az ünnepséghez kapcsolódó műsornak *Zene és költészet* volt a címe, főszereplője *Bátki Fazekas Zoltán* költő, operaénekes és énektanár. A színvonalas irodalmi-művészeti előadás különleges volt, hogy mindez beszélgetés keretében történt. A beszélgető partner *dr. Petrasovits Anna*, a Világszövetség alelnöke széleskörű, sokoldalú tájékozottságról tett tanúbizonyságot kérdéseivel, amelyek irodalomról, zenéről, hazánk sorsáról szóltak a mai háborús világban. A feleletek által megismerhettük a művész gyermekkorát, főbb operaénekesi szerepeit és költészetét.

A költő és énekművész versei a szeretetről, családról szóltak. Megismertük gondolatait a világ helyzetéről, hazafi-mivoltát és emberi tartását. Bár *Bátki Fazekas Zoltán* rendszeresen szerepel ünnepségeinken költőként és operaénekesként, de most ismertük meg igazán sokoldalúságát és költői mivoltát.

Csígás Zoltán: A mi szabadságunk sem a „langyos” megélés világa.

münk során többször kellett harcolnunk hazánk függetlenségéért, kezdve a török ellen, majd a Rákóczi szabadságharcban, 1848-ban, 1956-ban és ma is, hiszen Brüsszelből érkeznek támadások, mert a nagyhatalmak mai is ellenünk vannak.

Operarészletet most nem adott elő, de az ünnephez méltóan Kossuth-nótát és verbunkos zenére sorozódalt is énekelt.

Ilyen színvonalas irodalmi, művészeti előadásban még nem volt részem. De nemcsak én, hanem ennek a műsornak minden nézője a hatása alá került; gondolkodásra késztetett bennünket és lelkünkre hatott.

Ígéret szerint e műsorról készült videó felkerül Világszövetségünk honlapjára, s így azok is részesei lehetnek, akik nem tudtak eljönni; és visszanezve mi is újra élhetjük az 1848-as megemlékezést és *Bátki Fazekas Zoltán* színvonalas műsorát.

*Kimme István
az 1956-os MSZVSZ tagja
ny. kormánytisztviselő*

Bátki Fazekas Zoltán virággal köszönti dr. Petrasovits Anna alelnök asszonyt

FÖLDI PÁLYÁJA UTÁN IS TOVÁBB ÉL

Wittner Mária rendkívüli életútjáról és örökségéről szól az a kiállítás, amit a Magyar Patrióták Közössége hozott létre, s amely nyolc, különböző helyszínre vándorol. Első állomása Dunakeszin volt, a VOKE József Attila Művelődési Központban. A nagyszabású és gazdag rendezvény a „Készültem az útra” címet kapta, amely a másfél évvel ezelőtt eltávozott szabadságharcos Az utolsó üzenet című versének egyik sora.

– Én egy kicsit korábban érkeztem – kezdte köszöntőjét Németh Szilárd országgyűlési képviselő, a kiállítás védnöke a 2024. február 20-i megnyitón –, és a sírjához vezetett az első utam. De egészen biztos vagyok benne, hogy Marika néni nem ott a temetőben van, hanem itt, közöttünk, és nagy szeretettel hallgatta Petrás Mária művésznőnek gyönyörű előadását, a szép emlékező beszédek, s most csodálkozva nézi a kiállítást is, hogy az, amiért küzdött életében, amit mindenféleképpen szeretett volna megvalósítani, az az élete után, a földi pályája után is él tovább.

– 1959-ben róla ugyan levették a kötelet – mondotta Németh Szilárd –, de három sorstársa életének kötél vetett véget. Földözte Wittner Mária egy emlékezését: „Nagyon sokszor feltettem magamnak a kérdést, miért maradtam életben? A kérdés hosszú éveken át megválaszolatlan kérdőjel maradt, melyre nem találtam meg a magyarázatot. Ma már tudom, életben maradásomhoz feladat kötődik. Azoknak követeként álllok most itt, akik ma már nem szólhatnak. Úgy érzem,

Varga János, volt '56-os szabadságharcos, a Vajdahunyad utcai felkelő csoport utolsó élő tagja, aki súlyos betegsége ellenére eljött, és beszédet mondott. Jobbról: Hetzmann Róbert, balról pedig Gyenge Hunor, aki elhozta és bemutatta gyűjteményéből a korabeli gyűveket

A kiállítás plakátja előtt Tuzson Bence tartott beszédet

nem tettünk meg mindent értük. Vádolnak a bitófák, és vádolnak a kopjafák a 301-es parcellában. Ezért választottam ezt a harcot, és leszek a követük, ha kell, lelkiismeretük.”

Németh Szilárd hangsúlyozta: azt az életcél, azt az utat, azt a munkát, amit ő végzett, nekünk kötelességünk továbbvinni. Köszönetet mondott Hetzmann Róbertnek, Közösség elnökének és csapatának –, hogy Wittner Máriához méltó, tisztelet- és kegyeletteljes kiállítást rendeztek, és nagyon elhivatottan.

Tuzson Bence igazságügyi miniszter, a térség országgyűlési képviselője ezekkel a szavakkal nyitotta meg a kiállítást:

– Emlékszem arra, amikor néhány évvel ezelőtt, itt nem messze, a temetőnél, beszédet mondott október 23-án. Olyan szuggesztív szónoklat volt, hogy mindannyian úgy éreztük, mintha ott lettünk volna a forradalomban és a szabadságharcban; hogy összeköt bennünket a múlt idővel, 1956-tal, szüleink, nagyszüleink generációjával. Hogyha mi eljövünk erre a kiállításra, megismerjük Wittner Mária életének legfontosabb mozzanatait, szolgálatát bajtársai emlékéért, és ezeket képesek leszünk továbbadni a következő nemzedéknek, akkor mondhatjuk azt, hogy Magyarország élni fog. Kevesen tudják, de az Európai Unióban összesen kettő ország van, amelynek ezer év óta folyamatos államisága van: Franciaország és Magyarország. Ez azért van, mert bennünk megvan egy különös képesség, a megmaradás képessége...

Az ünnepélyes megnyitó után arról kérdeztük Tuzson Bence igazságügyi minisztert, hogy *mikor hallott először 1956-ról?*

– Ezt azért nem tudom megmondani, mert én ebbe beleszülettem – válaszolta. – Mégpedig egy olyan családba születtem, ami nagyon erősen nemzeti érzelmű, mind apám, mind anyám részéről. Nagyszüleim is már egész kisgyerekek koromban mesélték az 1956-os történeteket. Édesanyám is, aki kisgyerekként élte meg. Először ugye – 1972-ben születtem – csak csendben lehetett erről beszélni, aztán egyre hangosabban, és 1990-től viszont már szabadon, de akkor már az egész történet számomra nem volt új. Wittner Máriával viszont jóval később találkoztam, a 2010-es években, itt, Dunakeszin, és megismertem azt a személyiséget, aki szintén meghatározó volt 1956 jövője szempontjából is. *Mert, kell legyen jövője!* Úgy, hogy 1956 igazát tovább kell vinni. Ezért a nagypapámtól és a szüleimtől hallott történeteket én is továbbadom a gyerekeimnek...

V. A.

Balról: Németh Szilárd, Tuzson Bence és Hetzmann Róbert. Az ünnepi megnyitón részt vettek a Lányi Ferenc Technikum Béla Király Tagintézménye és a Radnóti Miklós Gimnázium diákjai is

(Ligeti Edina felvételei)

EGY MÁSIK „KEGYELMES”

Az Iván Kovács László Szabadegyetem 2024. március 6-i előadásán *Zinner Tibor* professzor az 1956 utáni kádári diktatúráról, a megtorlás időszakáról beszélt. Sokan egyetértünk kezdő mondatával: még mindig nem tudunk eleget 1956-ról. Nem tudunk eleget a „kegyelmesekről” sem – akiknek visszavonták a halálos ítéletét. Igaz, Wittner Máriának szinte kultusza alakult ki Dunakeszin, de sok bajtársának halványul az emléke. Mint *Obersovszky (Oby) Gyula* költőnek, írónak, aki 1956. október 24-én megindította a – sajnos, rövid életű – *Igazság* című újságot. November 4. után sem tette le a tollat, és létrehozta az *Élünk* című lapot. Őt is elfogták, *másodfokon halálra ítélték*, de a nagy nemzetközi tiltakozás hatására az ítéletet életfogytiglanra változtatták. 1963-ban közkegyelemmel szabadult.

Csupán a rendszerváltás után publikálhatott szabadon. A Történelmi Igazságtétel Bizottság alapító tagja lett. 1991-ben az újrainduló *Igazság*, majd az *Élünk* szerkesztője, valamint a *Vagyok* című folyóirat vezetője.

Március 15. kapcsán Obersovszky Gyuláról is megemlékezni illik, hiszen 2001-ben, e napon tért meg Teremtőjéhez.

Idézzük fel emléket két költeményével, amely az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége által, a 60. évfordulóra kiadott, *Tűzvirágok* című kötetben jelent meg:

A FALAK NÉGYSZÖGÉRE KÉK

kupolát emelt az ég
Tömjének fojtó füstje száll
fenn lomhán köröz egy madár

A csend zsolozsmás
Eltelít
Az Isten jön le szívemig

CSILLAGOK ÜLNEK

hegyein az éjnek
A messzeségek köveit
szórják szívemre le
Őt lépés előre
hátra

Világom hossza
vége
Kövesen sokasúl
szívemre a béke.

1957

NAPRÓL-NAPRA EMELKEDIK A TÉT A VÁLASZTÁSOK ELŐTT

Az elmúlt hónapok lengyelországi eseményeit nagyon komolyan kell vennünk. Nem egyszerűen arról van szó, hogy Tusk-ék legyőzték a Jog és Igazságosság pártját, hanem a hatalomátvételkor alkalmazott vérfagyasztó módszereikről. Miniszterek látványos letartóztatása, televízió csatorna adásának megszüntetése, és hasonlók. Elszoktunk Európában az ilyesfajta politikai erőszaktevéstől.

Azt gondoltuk, ilyesmi errefelé nem történhet meg.

De megint megtörtént. Nemcsak tőlünk keletre, hanem mostanra már északra is. Ideje hát bekapcsolni a vészvillogókat.

Láthatjuk, hogy a globális nyugat szinte mindig ugyanazokkal a módszerekkel készíti elő és hajtja végre az egyes szuverén nemzetállamok megtámadását és felszámolását. A negatív folyamatok feltartóztatására és megelőzésére fel lehet készülni.

Magyarország fel is készül.

Korunk alapvető törésvonala ma a világlobalmi pozíciói elvesztésétől rettegő globális nyugat és az emberiség kétharmadát kitevő globális dél között húzódik. Az Európai Unió, az angolszász dominanciájú nyugat – mára teljességgel alávetett – régiója. Közép-Kelet-Európa pedig hiába tagolódik be lépésenként a globális nyugat mai intézményrendszereibe, alárendelt szerepe szerint a globális dél nehézségeivel birkózik.

Azonban megerősödtek Európa-szerte az uniós bürokrácia elleni hangok. Hiszen nyilvánvalóvá vált a széles választói rétegek előtt, hogy a tisztségviselők az egyes tagállamok nemzeti érdekeit mind kevésbé veszik figyelembe, és hogy az Unió egészének kárára meghozott valamennyi stratégiai döntés az Amerikai Egyesült Államokban – vagy az általa befolyásolt intézményekben történik.

A világot behálózó transznacionális- és banktőke igénye a nemzetállamok és államhatárok felszámolása, az így létrejövő Európai Egyesült Államok biztosítaná más népek erőforrásaikhoz való akadálytalan hozzáférést; a technológiai-, fogyasztási-, tömeglélektani egységesítést, ami lételeme. Amihez a katonai erőszakot és állami terrorizmust is felhasználja. Sajnos, az uniós döntéshozó bürokraták, a háttérből irányító globalisták, az ő politikai „kijáró” emberei és gazdasági lobbistái eszközeivé váltak.

Hogy gondolkodnak ezzel szemben az antiglobalisták – vagy másképpen szuverenisták? Úgy gondolják, hogy meg kell védeni az Uniónak, mint a tagállamok szövetségének a szuverenitását – legfőképpen az Egyesült Államoktól –, meg kell védeni a nemzetállami szuverenitást az Unió belül. Szuverenitáspártiak a jobb és a baloldal soraiban egyaránt léteznek! Azt hangsúlyozzák, hogy a nemzet szükséges, létező közösség; meg kell védeni, például az illegális migrációtól, hogy saját maga határozza meg az ország jogrendjét, politikai berendezkedését, társadalmi szokásait, nyelvét, vallási hagyományait, kultúráját, kommunikációs és médiastratégiáját. Az erős államhatalom nem engedi, hogy a területén akarata ellenére más ország állomásoztasson katonai bázisokat, vagy, hogy más, külső erők nyomására a nemzet fiait más hatalom, más érdekek szolgálatában az értelmetlen halálba küldje.

Éppen ezért rendkívül fontos, hogy a 2024-es választások után hogyan változik meg az Európa Parlament összetétele. Néhány országban pozitív belpolitikai elmozdulások vannak, aminek eredménye lehet, hogy több szuverenista képviselő kerülhet az Európa Parlamentbe. Várhatóan Írország, Németország, Portugália, Franciaország, Hollandia, Szlovákia, Ausztria, és természetesen Magyarország több szuverenista képviselőt küld.

Megálljt kell parancsolni! A 24. órában vagyunk! Az Európai Parlament nem lehet tovább a bürokraták szavazógépe!

A szavazógép megpecsételi Európa és Oroszország egyidejű térdre kényszerítését, a keleti szlávság biológiai ritkítását, államiságuk gyengítését, a mérhetetlen mennyiségű prédává vált erőforrás szabad rablását, a proxyháborút, a russzofóbiát, a gyűlölet, a bosszú, az árulás és a halál kultúráját.

A láthatatlan globalisták valódi célja a háborús hisztériakeltés és a jól jövedelmező fegyverkezés felpörgetése. Az Európai Unió ma ebben egyszerre áldozat és bűntárs, mert a képviselők túlnyomó többsége – kereszténydemokraták, neokonzervatívok, szociáldemokraták, konzervatívok, liberálisok – mind globalista kottából játszanak!

Magyarországon van választék nemzeti, békepárti, gender és migráció ellenes pártokból, s az ügyet csak erősítené, ha ők képviselhetnék az Európa Parlamentben a magyar választók különféle rétegeit, felvillantva ezzel a magyar demokrácia életképességét és sokszínűségét.

Erre június 9-én nyílik lehetőség, ám arra is, hogy kik vezessék a magyarországi településeket, lakóhelyünket. Sokáig nem vettük kellően komolyan az önkormányzati választások tétjét. Ma is mondják, hogy a helyi ügyekben nincs jelentősége, hogy milyen párt színeiben ül be egy-egy megválasztott képviselő. Akár helyénvaló gondolat is lehetne ez – és valóban dicséretes, ha működik.

De nem mindegy, kik és milyen céllal ülnek településeink önkormányzataiban, az is igaz viszont, hogy bármelyik pártról is legyen szó, a dolog erősen személyfüggő.

Az EP és az önkormányzati választások előtt alaposan tájékozódjunk, alternatív forrásokat is figyelembe véve. Mindkét esetben nagy tehát a tét, ne legyünk könnyelműek.

Tegyük fel magunknak a kérdést, hogy mi fontos az életünkben. Ugyanis, ha nem vigyázunk, mindent elveszíthetünk. Az Európa Parlamentet és a többi intézményt a kontinens népeinek vissza kell venniük.

Nem a háborúra! Nem a globalizációra! Nem az illegális migrációra! Nem a genderre!

Igen a békére! Igen a nemzeti szuverenitásra! Igen az illegális migráció megakadályozására!

*Dr. Petrasovits Anna
alelnök*

* * *

*E rövidített írás teljes terjedelmében a Világszövetség
honlapján olvasható: <https://www.1956mszvsz.hu>*

Gyulai Líviusz Kossuth-díjas grafikusművész rajza: Petőfi Sándor

LÁMPÁS – az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége időszakos lapja

Kiadványunk ingyenes!

Lapunk a Szabadságharcosokért Közalapítvány és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával készült!

Szabadságharcosokért
Közalapítvány

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

Kiadó: 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége

Címe: H-1051 Budapest, Nádor u. 36. V. emelet

Felelős kiadó: Csigás Zoltán, az 1956-os MSZVSZ elnöke

A lapszámot szerkesztette: Vennes Aranka

Telefon/fax: +36 1 269 1340

E-mail: titkarsag@1956mszvsz.hu

Web: www.1956mszvsz.hu

ISSN 2064-8103

A kiadásban közreműködött és a nyomdai munkákat végezte:

HM Zrínyi Geoinformációs és Torozástámogató Közhasznú Nonprofit Kft.

Felelős vezető: Kulcsár Gábor ügyvezető

A Zrínyi Kiadó vezetője: dr. Hajdú Ferenc

Műszaki szerkesztő: Gróf István